

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY

ROK IV. | ŁÓDŹ WTOREK 27 KWIETNIA 1926 r. | NUMER POJEDYNCZY 15 GROSZY. | Nr. 117

Wielka afera szpiegowska

bohatera „klubu kozackiego” Wincentego Ilinicza znajdzie dziś swój epilog przed sądem.

Wykradali nasze tajemnice wojskowe i sprzedawali jednemu z państw ościennych. Rozprawy mają się podobno odbywać przy drzwiach zamkniętych.

Warszawa, 27 kwietnia. Jeden z największych — od czasu sprawy Bagińskiego i Wiczorkiewicza — procesów o szpiegostwo, — przyjdzie dziś pod rozważanie sądu okręgowego w Warszawie, w wydziale 8-ym karnym.

Główny bohater tej afery

34-letni Wincenty Ilinicz, fak sobie czytelnicy przypominają, aresztowany był w Warszawie przed niespełna rokiem pod ciężkim zarzutem prowadzenia w stolicy organizacji szpiegowskiej.

wykradającej nasze tajemnice wojskowe które w postaci odbitek fotograficznych z tajnych dokumentów dostawały się do sztabu jednego z państw ościennych.

Już w czasach przedwojennych, Ilinicz, mieszkając w Moskwie, znany był w specjalnym świecie bywalców klubowych, jako croupier i kierownik kwitujących w tych klubach gier hazardowych.

Wojna europejska wyrzuciła go na bruk kijowski, gdzie za czasów okupacji niemieckiej otworzył, prowadził i rozwijał osławioną spelunkę szulerską pod nazwą „klubu kozackiego”.

Wraz z głównym podsądnym Iliniczem, zasiadają dziś na ławie oskarżonych (również osadzeni w areszcie) wciągnięci do tej sprawy 30-letni Aleksander Lamsze i przebywająca czas dłuższy w Pa-

ryżu, 48-letnia Marja Skokowska, — pod zarzutem komunikowania agentowi obcego państwa w interesie tego państwa, dokumentów i wiadomości, które powin-

ny być zachowane w tajemnicy, a które dotyczą zewnętrznego bezpieczeństwa Polski, jego sił zbrojnych i urządzeń, przeznaczonych do obrony wojennej kraju.

Sledztwo w tym olbrzymim a zagmatwanym z początku procesie prowadził sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi Luxemburg, sporządził zaś akt oskarżenia prokurator Borowski, który też popierać będzie oskarżenie.

Rozprawie, która potrwać ma 3 dni ze względu na dużą ilość świadków, — przewodniczy sędzia Grzybowski, przy udziale sędziów Brandta i Lorentowicza.

W imieniu oskarżonych występują adwokaci: Fr. Paschalski (Ilinicza), I. Berland (Lamsze) i L. Okręt (Skokowskiej).

Wśród świadków figurują między innymi: Tytus Filipowicz — poseł nadzwyczajny, minister pełnomocny Polski w Helsingforsie, mjr. Florek, kap. Bobrowski, mjr. Grodziński, pplk. Sławek, Medard Downarowicz, por. Zakrzewski, T. Kruk-Strzelecki, Miecz. Binrbaum, podinspektor Piątkiewicz, dr. Szper i inni.

W charakterze biegłego wezwano Adama Studenckiego, mjr. ekspozytury sztabu generalnego w Krakowie.

Podobno rozprawy odbywać się mają przy drzwiach zamkniętych — do pewnej tylko części ich ma być zastosowana jawność posiedzenia.

W każdym bądź razie pytanie to będzie jeszcze dziś przedmiotem dyskusji.

— Czy jest dla mnie list poste-restante?...
— Nazwisko?
— Napisane jest na kopercie...

Bagno wielkich nadużyć

w wołyńskiej dyrekcji robót publicznych.

Urzednicy-defraudanci uciekali do Sowdepil.

Łuck, 27 kwietnia

W okr. dyr. robót publ. w Łucku, niższy urzędnik niejaki Smirnow sfałszował asygnację na 15,000 zł., która to kwota dzięki wykryciu fałszerstwa przez naczelnika łuckiej kasy skarbowej p. T. została niepodjęta. Smirnow, obawiając się następstw swego kroku — uciekł do Sowdepil.

W związku z powyższą sprawą władze wojewódzkie zarządziły rewizję w rachubie dyrekcji. Rewizja ujawniła nowe nadużycia. Otóż rachmistrz dyrekcji Małyszewski nie wyliczył się dotychczas z pobranej jeszcze w r. 1923 kwoty 7 i pół mil. marek. Wymieniony po wykryciu tego nadużycia został bezzwłocznie wydany ze służby państwowej, a sprawą zajęły się władze prokuratorskie.

Nadto wypłynęły na światło dzienne nadużycia natury materialnej, w jakiej wysokości dotychczas ustalić nie zdołano, popełnione przez funkcjonariusza tejże dyrekcji niejaki Z. Baczyński. Baczyński, który miał być spółnikiem Smirnowa — zbiegłszy z Łucka, ukrywał się w powiecie żółbunowskim i tutaj, jak ustalono, wchodził w kontakt z przemytnikami, w celu przejścia granicy.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa tak Smirnow jako też Baczyński, znaleźli już bezpieczną gościnę w Sowdepil.

Sprawą omawianych nadużyć, popełnionych w woł. dyr. robót publ., zajęły się władze śledcze, które prowadzą energiczne dochodzenia.

Rowerzyści w niebezpieczeństwie.

Ci mianowicie, którzy nie wykupili numerów na rok bieżący.

Łódź, 27 kwietnia.

Jak się „Express” dowiadyuje, z polecenia wydziału podatkowego magistratu m. Łodzi z dniem 1 maja r. b. policja przystąpi do spisywania protokołów na tych rowerzystów, którzy nie wykupili na rok bieżący numerów, ani też nie opłacili przypadającego podatku.

Zarządzenie to wydane zostało na skutek tego, iż po dzień dzisiejszy na ulicach miast jest b. dużo rowerów, posiadających numery z roku ubiegłego.

Dla orientacji nadmieniamy, że podatek od roweru wynosi zł. 5, zaś numer kosztuje 3 złote.

RUMUNJA POGODZIŁA SIĘ Z MNIEJSZOŚCIAMI.

które otrzymają swoje szkoły i odpowiednią liczbę miejsc w parlamencie.

Bukareszt, 26 kwietnia.

Rząd rumuński doszedł do porozumienia z mniejszościami narodowymi, przyrzekając im szkoły narodowościowe i odpowiednią liczbę miejsc w parlamencie. — Pertraktacje zostały ukończone pomyślnie z przedstawicielami wszystkich mniejszości narodowych z wyjątkiem żydów.

Siódmy „majowy” konkurs „Expressu”

Kupon № 7.

z dn. 27 kwietnia 1926 r.

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Niniejszy kupon należy starannie wyciąć i schować. Od dn. 18-go do dnia 22 maja należy 25 takich kuponów, zamkniętych w kopertę, wrzucić do skrzynki redakcyjnej „Expressu” (Piotrkowska 49, w podwórzu).

Dolar w Łodzi.

W dniu dzisiejszym przed południem na rynku pieniężnym w Łodzi w obrotach prywatnych kurs dolara wynosił 10.30 w płaceniu i 10.35 w zaofiarowaniu. Tendencja utrzymana. Ruch minimalny.

I PRZEDGIELDA WARSZAWSKA

Łondyn 47.15
Szwajcaria 187.33
Nowy Jork 9.68
Paryż 32.44

II PRZEDGIELDA WARSZAWSKA

Dolar w obrotach prywatnych 10.30 w płaceniu. Tendencja nieco mocniejsza.

GIELDA GDANSKA.

Złoty 52
Dolar 5.18 i pół do 5.19
Warszawa 51. i pół

Antagonizm między Moskwą a Pekinem.

Łondyn, 26 kwietnia.

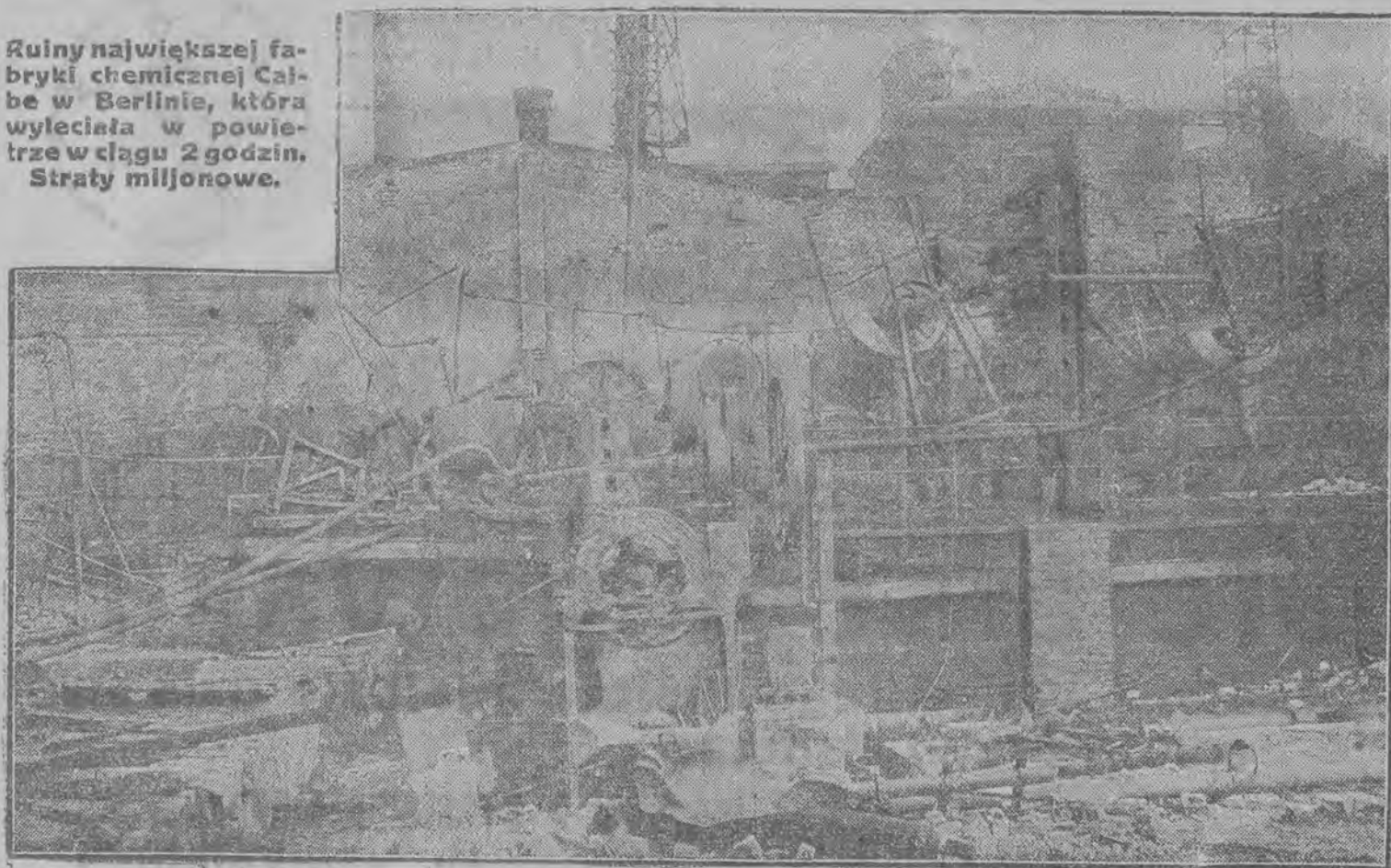
Według doniesień z Pekinu, znajduje się tam 180 tysięcy wychodźców.

Daje się odczuwać brak żywności.

Syn Czang-Tso-Lina przyjął dziś członków ciała dyplomatycznego z wyjątkiem ambasadora sowieckiego. Kraja pogłoski, że Karachan przygotowuje się do opuszczenia Pekinu.

Ruiny największej fabryki chemicznej Calbe w Berlinie, która wyleciała w powietrze w ciągu 2 godzin. Straty milionowe.

Ludzie będą żyli po 140 lat.

Przepowiada to słynny profesor Woronow, którego operacje osiągnęły we Florencji niezwykle sukces.

Siedemdziesięcioletni starcy nabierają siły i ochoty do życia po zabiegach „odmładzających” genialnego chirurga.

Przed kilku dniami przybył do Florencji znany chirurg Sergiusz Woronow, by przeprowadzić tu kilka ciekawych operacji. Chodził mianowicie o przeszczepienie glandula paratiroidea, w celu leczenia letargu i o próbę wyleczenia cukrzycy, przez przeszczepienie trzustki małpy na człowieka. Operacje zostały przeprowadzone w szpitalu św. Marji i wywołały niebawem zaniepokojenie pośród asystujących lekarzy, którzy z całych Włoch licznie przybyli do Florencji. Próbną tę operację, o ile można było, udali się Woronowi znakomicie. Przypisują mu dlatego tak wielkie znaczenie, że po raz pierwszy spróbowano we Florencji w taki sposób leczyć cukrzycę. Dotychczas cukrową chorobę zwalczano insuliną. Najnowsze dodatnie eksperymenty z przeszczepianiem glandula paratiroidea wskazały na możliwość leczenia również i cukrzycy w taki sposób.

Operacji tej podjął się właśnie Woronow. W tym celu została przywieziona z Paryża małpa, której trzustkę przeszczepiono choremu na cukrzycę. Przed operacją małpę uśmiercono.

W przeddzień operacji wygłosił Woronow w jednej z największych sal Florencji odczyt, na którym wyłożył i uzasadnił swe teorie o odmładzaniu. Wskazał na olbrzymie znaczenie wydzielin gruczołu tarczycowego dla organizmu ludzkiego, którego niewystarczalność sprawia większą część zaburzeń u człowieka.

Wczesną starość eunuchów, ich zaniżającą inteligencję należy przypisać brakowi sekrecji tego właśnie gruczołu. Zjawiska starości u ludzi są tej samej natury, a można im zapobiec przez przeszczepienie człowiekowi odnośnego gruczołu zwierząt. Woronow wspominał o swych eksperymentach z małpą Norą. Z wielkim powodzeniem przeszczepił jej jajnik, wobec czego mogła ona nadal pełnić funkcje rozrodcze. W innym wypadku udało się Woronowi przywrócić do zdrowia przez podobną operację siedemdziesięcioletniego starca, który zatracił wszystkie cechy fizyczne i psychiczne, i nawet nie pamiętał, jak się nazywa.

Starzec mógł po operacji opuścić szpital, w którym się już od kilku lat znajdował, i zacząć nadal pracować. W trzecim wypadku zdołał Woronow przez swoją operację przywrócić zdolność do pracy siedemdziesięcioletniej dziennikarce. Pomyślnie skutki operacji w większości wypadków przetrzymały od trzech do pięciu lat. Później znowu występowała degeneracja, którą wszakże można było usunąć przez nową operację.

Wydoskonalenie wszystkich tych metod, powiedział w końcu Woronow, ma za zadanie urzeczywistnić sen ludzkości o przedłużeniu życia. Umieramy albo dlatego, że jesteśmy chorzy, albo, że jesteśmy zużyci. Nie będziemy mogli naturalnie wyżyć się zupełnie śmiercią, ale przeszkodzić jej.

Musimy to osiągnąć, musimy człowiekowi umożliwić przeżycie stu lat, które może przeżyć według praw natury. I do tego doprowadzimy.

Automatyczny urzędnik biurowy.

Maszyny do pisania, liczenia, sprawdzania, a nawet temperowania ołówków.

Zywy człowiek staje się zbytecznym.

Centralizacja i normalizacja uczyniły w ostatnich latach z biur amerykańskich istne warsztaty automatyczne.

Urzędnik w pojęciu europejskim, a więc taki, który codziennie przed 8-mą godziną rano przychodzi do biura, sam temperuje ołówki, sam pisze listy i sam je rejestruje, jest w biurach amerykańskich już całkiem nieznaną postacią.

Na każdym kroku zauważyć tu można dążenie do jaknajdalej idącego uproszczenia pracy. System ten posiada bezwzględnie bardzo doniosłe zalety, ale nie brak mu również i licznych wad, z których najważniejszą jest ta, że automatyzacja amerykańska przyczynia się w wysokim stopniu do zaniku indywidualności, czyniąc z człowieka raczej jakąś lepszą maszynę.

Do uproszczenia i przyspieszenia tempa pracy służy przede wszystkim pocztka powietrzna, która zresztą znana jest również w Europie, gdzie z pocztą tej korzystają liczne banki, domy towarowe i inne większe przedsiębiorstwa.

Ośrodkiem biura amerykańskiego jest na szeroką skalę zorganizowana rejestratura, gdzie podlegają zarejestrowaniu wszystkie listy i druki natychmiast (a najwyżej do 24 godzin) po ich nadejściu.

Nowoczesne biuro amerykańskie posiada w dalszym ciągu specjalny oddział gdzie urzędnicy na drodze automatycz-

nej otrzymują wszelkie materiały kancelaryjne, gdzie automatycznie temperują się ołówki itd.

Na szczególną uwagę zasługuje również t. zw. „centralna pisarnia”, gdzie skoncentrowane są wszystkie maszyny i stenotypistki, którym t. zw. główna stenografka szybko dyktuje listy.

Znajdujemy tu również najnowsze elektryczne maszyny do pisania, które oczywiście przyczyniają się w wysokim stopniu do przyspieszenia tempa pracy.

Wreszcie wymienić należy i parłofony, które w biurach amerykańskich znajdują szerokie zastosowanie i z czasem chyba wyeliminują zupełnie stenotypistki.

Do uproszczenia pracy przyczyniają się w biurach amerykańskich i maszyny do liczenia, które zresztą ostatnio zostały z wielkim powodzeniem zaprowadzone i w biurach europejskich.

Z tego krótkiego szkicu widzimy, że biura amerykańskie prowadzone są w duchu prawdziwie „amerykańskim”, w dążeniu do stanowczego uproszczenia i udoskonalenia pracy, przy bezwzględnym ignorowaniu indywidualności pracowników.

Jest to zwycięstwo martwej masy nad człowiekiem, który staje się jej zmechanizowanym sługą.

Pomnik słynnego obrońcy sądowego

został niedawno odsłonięty przed gmachem sądowym w Neapolu.

Oryginalna metoda obrońcy adwokata Manfrediego.

W Neapolu odsłonięto niedawno, przed tamtejszym gmachem sądowym, pomnik, na który zasłużył sobie Gaetano Manfredi, jeden z największych adwokatów i mówców neapolitańskich.

Przemawiając podczas tej uroczystości, strażnik pieczęci i minister sprawiedliwości królestwa włoskiego, Alfredo Rocco, zaznaczył, że ten „leone del foro neapolitano”, oraz współcześni mu: Nicola Amore i Emanuele Gianturco, byli największymi przedstawicielami tysiącletniej tradycji palestry Neapolu.

Gaetano Manfredi stał się słynnym już przy pierwszym procesie, w którym stawiał, jako obrońca zupełnie przypadkowo, musiał bowiem zastąpić zgola nie przygotowany do obrony, adwokata, który w sam dzień procesu nagle zachorował.

Sprawa dotyczyła się pewnego starego żebraka, który siadywał stale na jednej z ławek placu del Municipio.

Starca tego prześladował jeden z uliczników, rzucając w niego codziennie kamieniami, co tak w końcu zniescierpliwilo atakowanego, że porwał też kamień i rzucił nim w ulicznika. Ugodzony kamieniem w skroń ulicznik zmarł wkrótce potem, starca zaś aresztowano i oddano pod sąd.

Manfredi, wówczas jeszcze młodzieniec zupełnie nieznan, zajął miejsce na ławie obrońców, a gdy dopuszczono go do głosu, powstał i zwróciwszy się do sędziów, rzekł:

„Illustrissimi Signori, buoni saluti del bel sole di Sorrento!” (Prześwietni panowie, pozdrowia was uprzejmie piękne słońce Sorrenta).

Wygłosiwszy to powitanie, usiadł znowu na swym miejscu, trybunał zaś oczekiwał na próżno dalszego ciągu obrony.

Upłynęło w ten sposób z pół godziny Manfredi wciąż siedział, nie zwracając wcale uwagi na skierowane do niego interpelacje i zapytania. Wreszcie raczył powstać i wygłosił powtórnie słowa powitalne:

„Illustrissimi Signori, buoni saluti del bel sole di Sorrento!”

W przeciągu dwóch i pół godzin powtarzało się to samo. Co pół godziny szczególny adwokat wstawał, wygłaszał słowa powyższe i siadał niewzruszony na ławie, co do tego stopnia zniescierpliwilo i rozgniewało w końcu sędziów, że przewodniczący zagroził mu usunięciem od obrony i pociągnięciem do odpowiedzialności za kpiny z trybunału.

„Wysoki sędzie — odparł Manfredi, wysłuchawszy słów przewodniczącego — skończyłem obronę tego starca, oskarżonego o zadanie uderzenia śmiertelnego. Bo jeżeli ja was, prześwietni panowie, zniescierpliwilem powtarzaniem uprzejmego powitania, to do jakiego stopnia zniescierpliwienia musiał dojść ten starzec, obrzucany codziennie kamieniami przez ulicznika?”

Sąd wydał wyrok, niewinniający oskarżonego.

Ostatnie życzenie.

7 października 1849 o świcie, robotnik miasta Baltimaru, udający się do pracy, znalazł na ławce, a według niektórych w rynsztoku genialnego noweliste i poetę Edgara Allana Poe'go.

Do dziś dnia istnieją jeszcze wersje, że zmarł on wskutek zatrucia się alkoholem.

Zabrano go do szpitala i po różnych zabiegach lekarskich chory wrócił do przytomności. Lekarz widząc krytyczny stan poety zapytał jakie są jego ostatnie życzenia.

Poe odpowiedział na to: — Mieszkam w hotelu Platt-street, proszę przynieść mi walizkę z manuskryptami, a gdzie właściwie jestem za pytałem w końcu.

„Wśród swoich” odpowiedział lekarz.

Poe sceptycznie się uśmiechnął i rzekł:

— Da mi pan dowód swej przyjaźni, jeśli przedziurawisz mi pan mój mózg.

Tej samej nocy genialny poeta zmarł.

Plaga orłów

Napadają na wieś i są postrachem ludności.

Wielki niepokój panuje w małej wiosce Illgan w kantonie Schwytz, w Szwajcarii.

Prawie codziennie koło południa ukaże się tam na horyzoncie para wielkich orłów, które upatrzyły sobie wioskę jako teren napadów.

Ataki te są tak śmiałe, że napadają na głównej ulicy wioski na zwierzęta do mowy i unoszą w swoich szponach drobne koty, a ostatnio porwały nawet wielkiego psa.

Mieszkańcy wioski, którzy się obawiają, że rozzuchwalone orły zaczną napadać na małe dzieci, są bezsilni, gdyż miejscowe prawo kantonale zabrania strzelać do orłów.

— Panie, pociągnę pana do odpowiedzialności!...
— Mnie?... za co?...
— Łazi pan pod moje auto i psuje mi pan opony!...

W szponach sutenera-sadysty.

Uwiódł nieszczęśliwą dziewczynę, bił ją i maltretował, zmuszał do nierządu i kradzieży.

Zwyrodniałego osobnika dosięgła wreszcie karząca dłoń Temidy.

Lódź, 27 kwietnia.

Znały go dobrze wszystkie spelunki na krańcach miasta, gdzie przebywał często w podejrzanym towarzystwach.

Michał Bornstein był zawodowym sutenerem; z ofiarami swymi obchodził się nader okrutnie.

Był synem inteligentnych rodziców zamieszkałych przy ulicy Cegielińskiej, którzy usilnie starali się nakłonić go do uczciwego życia, lecz wszelkie ich starania nie odnosiły pozytywnego rezultatu.

„Karjerę” swą rozpoczął kilka lat temu.

Przechadzając się pewnego razu po jednym z parków miejskich na jednej z ławeczek ujrzał młodą dziewczynę.

Zbliżył się i siadł obok niej.

Zapoznali się ze sobą. Nowa znajoma nazywała się Franciszka Jaros.

Bornstein wywarł na niej silniejsze wrażenie i wkrótce przelotna znajomość zamieniła się w miłość.

Niedługo jednak trwała ta idylla...

Bornstein począł swoją nową przyjaźniółkę namawiać do uprawiania nierządu.

Jarosówna z początku stanowczo opierała się. Upór ten trwał dość długo. Brutalny kochanek przełamał go siłą.

Bił ją w bezlitosny sposób i maltretował, aż wreszcie nieszczęśliwa dziewczyna uległa. Zeszła na manowce życia.

Była uczciwą dziewczyną, lecz z miłości ku zwyrodniałemu osobnikowi porzuciła pracę i poczęła kupczyć swym ciałem.

Pieniądze odbierał bezlitosny kochanek.

A jeśli sponiewierana dziewczyna, nie mogła zadość uczynić żądaniom „Michała”, wówczas ten bił ją z całą bezwzględnością.

Ale i tego było mu mało. Chcąc być „kryty” przed władzami, zmuszał Jarosównę do zarejestrowania się w urzędzie obyczajowym, a gdy dziewczyna opierała się temu, pchnął ją pewnej nocy nożem w plecy.

Ranną opatrzyło pogotowie.

Wypadek ten nie odsunął Jarosówny od kochanka — sadysty.

Bezgraniczna miłość zwyciężyła. Za pominięcia bólu, jakiego doznała i znówu powróciła do Michała. A on nie zmienił się bynajmniej. Dalej żądał od niej

pieniędzy, a gdy ich nie miała, odtracał ją i mówił:

— Idź i kradnij!

Dziewczyna znów usłuchała go. Pochwycona na gorącym uczynku kradzieży dostała się do więzienia, gdzie przebywała pięć miesięcy.

„Michał” nie przejął się tem absolutnie.

W tym czasie bowiem zapoznał się z niejaką Wiktoryą Sar z którą rozpoczął „idyllę” z takim samym mniej więcej

porządkiem rzeczy.

Wstępnej działalności sutenera położyła wreszcie kres policja obyczajowa, której wywiadowczyni, Marja Skonieczna, aresztowała Michała Bornsteina.

W dniu wczorajszym Bornstein znalazł się na ławie oskarżonych sądu okręgowego, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania uproszczonego. Sąd skazał Bornsteina na sześć miesięcy więzienia.

76-l. starzec poderzwał sobie gardło i pochylony nad miską, patrzył gasnącym wzrokiem jak krew spływała strumieniami do miski.

Lódź, 27 kwietnia.

W dniu wczorajszym mieszkańcy ul. Wolborskiej wstrząśnięci zostali wieścią o strasliwym zamachu samobójczym 76-letniego starca.

W domu przy ulicy Wolborskiej nr. 24 w skromnym mieszkanku na trzecim piętrze, w charakterze sublokatora zamieszkuje już od dłuższego czasu 76-letni Jojne Ajzenberg.

Od kilku lat Ajzenberg cierpiał na nieuleczalną chorobę. Zabrano go do szpitala, powrócił stamtąd po dłuższej kuracji, która nie usunęła jednak dolegliwości.

Starca ogarnęła rozpacz.

Nie mogąc pracować, cierpiał krańcową nędzę, głodził się, a będąc jednocześnie człowiekiem ambitnym, nie chciał się do nikogo zwrócić o pomoc. Nie widząc żadnego wyjścia z cięż-

kłej sytuacji i czując się coraz gorzej, Ajzenberg postanowił popełnić zamach samobójczy.

Starzec szykował się do tego rozpaczliwego kroku z zupełnym spokojem, i dokładnie opracowanym planem.

Wczoraj o godz. 3 po południu korzystając z nieobecności lokatorów mieszkania, Ajzenberg zdecydował się wreszcie na krok stanowczy. Przygotował brzytwę i umieścił na ziemi miskę,

by krwią swą nie splamić podłogi.

Z zaciśniętymi zębami przystąpił do wykonania strasliwego zamiaru.

Poderzwał sobie brzytwą gardło,

a gdy trysnęła krew nachyliwszy się nad miską, nie wydając z siebie jęku spoglądał gasnącym wzrokiem jak czerwone krople spływają do naczynia.

Dzięki żelaznej wprost woli, starzec zdołał przetrwać przez dłuższy czas w ten sposób. Na szczęście o godzinie trzeciej i pół przyszedł doń w odwiedziny jeden ze znajomych. Widząc co się święci z okrzykiem zgrozy rzucił się na Ajzenberga, który w tej chwili właśnie zamierzał po raz drugi przeciąć sobie gardło.

Rozgorzała zajądła bójka.

Starzec rozumiejąc, iż przyjaciół zamierza mu udzielić pomocy, mimo znacznego osłabienia bronił się zaciekle.

— Zostaw mnie! Nie masz prawa mnie ratować! — wołał słabym głosem. Krzyki w mieszkaniu na trzecim piętrze zaalarmowały lokatorów domu.

Gdy wbiegli do mieszkanka oczom ich przedstawił się strasliwy widok.

Dwaj starcy spleceni uściskiem unurzani we krwi tarzali się na podłodze.

Jeden z sąsiadów zatelefonował natychmiast po pogotowie. Zawezwany lekarz po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł Ajzenberga w stacji ciężkim do szpitala św. Józefa.

„BAL SIĘ ROZPOCZĄŁ”.

Awantura na „całego” w jednej z restauracji łódzkich. „Gościnne” występy obywatela zgierskiego w transie alkoholicznym.

Lódź, 27 kwietnia.

Przed niedawnym czasem donosiliśmy o niezwyklej historii, która rozegrała się w jednym z pierwszorzędných lokali łódzkich.

Bohater jej, p. Z. K., mieszkaniec m. Zgierza, nie zapłacił rachunku, wynoszącego 240 zł. z powodu braku gotówki i zastawił zimowe palto.

Otóż wczoraj wieczorem jegomość ów zjawił się w towarzystwie dwóch damulek z półświatka w tym samym lokalu, zapłacił stary rachunek, zamówił u

kelnera wódkę i zakąski i bal się rozpoczął.

Około godziny 2 towarzystwo było już pijane do nieprzytomności.

Pan Z. chrapał w najlepsze na stole, towarzyszką zaś jego, widocznie spragnionego męskiego towarzystwa, strzelały oczyma na lewo i prawo.

Obok tego stolika siedziało towarzystwo artystów, które bawiło się doskonale obserwacją tej pijanej society.

W pewnej chwili, jedna z towarzyszek p. Z. poczęła rzucać pomarańcze w stronę stolika artystycznego.

Jedna z pomarańcz ugodziła w czoło artystę, znanego ze swej tuszy i wrogu.

Oburzony tem, zerwał się od stolika i schwywszy przerażoną kobietę począł jej wymyślać.

Kobieta, której wódka dodała animu, szu nie pozostała dłużna z odpowiedzią i rozpoczęła się wymiana „miłych” zdań.

W tej chwili od sąsiedniego stolika podnosi się jakiś młodzieniec z odznaką sportową w butonierce i urągając w stronę artysty obrzucił go gradem obelg.

Dzięki interwencji gospodarza spór załagodzony i do awantury nie doszło.

OFIARA

wiosennej kąpieli.

Wczoraj o 5-ej po południu IX Komisarjat PP. zawezwał telefonicznie pogotowie do Widzewa, gdzie w stawie ułonał 14-letni syn robotnika Konstanty, Wasilski (Nowy Świat nr. 29).

Zawezwany lekarz pogotowia mógł tylko skonstatować zgon.

Trupa zabezpieczono na miejscu, aż do zejścia władz sądowno-policyjnych.

Dlaczego tajemniczy napastnicy pobili do nieprzytomności 22-letnią p. Władzię?

Awanturę przy ul. Żeromskiego wyświeśli śledztwo policyjne.

Lódź, 27 kwietnia.

22-letnia Władysława L. jest panienką z „czarną książką”.

Co wieczór wychodziła z domu na ulicę, na zarobek.

Nie odgrywał roli ani stan pogody ani dzień, zawsze szła na swój „posterunek”, który miała przy zbiegu ul. Konstancyńskiej i Żeromskiego.

Wczoraj wieczorem również wyszła. Może godzinę, a może i dwie dziewczyna mierzyla krokami ulicę.

Amatorów płatnej miłości jakoś nie było. P. Władzia skręciła w ulicę Żeromskiego i przed domem nr. 3 usiadła na słupku narożnym w bramie, by nieco odpocząć.

Była godzina 11-ta wieczorem. Na ulicy ruch powoli zamierał. Od czasu do czasu przechodził tylko jakiś zapóźniony przechodzień, a wówczas dziewczyna zrywała się i szła naprzeciw.

Ale nadaremnie. Nikt z nią nie chciał pójść. Zawracała więc i z powrotem siadała na słupku.

W pewnej chwili córka Koryntu ujrzała wesołe męskie towarzystwo.

— Tu napewno znajdzie się amator — pomyślała i skierowała swe kroki w stronę nadchodzących mężczyzn.

— Cóż panienka tak rano spaceruje — zagadnął jeden z nich.

— Bo nie mam towarzystwa — odpowiedziała znacząco p. Władysława.

— Ah, to ja pani służę...

To mówiąc mężczyzna podszedł do dziewczyny i wszczął z nią rozmowę...

Nagle rozległ się jego krzyk:

— Psiakrew... Ty suko!.. Ja ci dam!..

Rozległ się odgłos silnego policzka. Dziewczyna krzyknęła. Nieznajomy począł ją bić, a koledzy pośpieszyli mu z pomocą.

Bili tak, że w pewnej chwili młoda córka Koryntu padła na ziemię brocząc silnie krwią.

Nie zwykłe o tej porze wrzaski ścigały na miejsce policjanta, który ujrawszy leżącą bez przytomności dziewczynę zawezwał pogotowie.

Po zastosowaniu doraźnych zabiegów lekarskich przewieziono ją do domu. Napastnicy, korzystając z ciemności, zbiegli.

Łódź bez papierosów.

Przez trzy dni wszystkie zapasy były ukryte, dopiero dziś — po podwyżce cen — skrzynki inwalidów zapełnią się papierosami.

Nie płacimy drożej ani grosza za wyroby tytoniowe, które monopol sprzedawał według starego cennika!

Od kilku dni jesteśmy świadkami tradycyjnie co pewien czas powtarzającego się pasku na papierosy.

Zjawisko to, godzące w interesy szerokich sfer konsumentów, stało się już zwyczajem, na który nikt nie zwraca uwagi.

Gdy przed kilku dniami rozeszła się pogłoska o mającej nastąpić podwyżce cen papierosów, nałogowi palacze skupowali zapasy w wielkich ilościach, rozumując słusznie i opierając się na doświadczeniach z ubiegłych miesięcy, że znikną papierosy ze skrzynek inwalidów.

Nie omylili się. Od soboty do dnia dzisiejszego nie można było dostać w mieście lepszych gatunków wyrobów tytoniowych.

Papierosiarze schowali oczywiście posiadane zapasy aż do dnia dzisiejszego, by towar tańszy sprzedawać po wyższej cenie.

Podwyżka nie jest zbyt mała, 20 procent to znaczy bardzo wiele i lekceważyć sobie takich sum nie można.

Z drugiej strony praktyka wykazuje, że walka z papierosiarzami nie daje żadnych rezultatów.

O ile można sobie dać radę z piekarzami, rzeźnikami, cukrownikami lub właścicielami sklepów kolonialnych o tyle trudno jest wszcząć celową akcję przeciwko papierosiarzom, którzy zawsze znajdują sobie jakiś usprawiedliwiający motyw.

Ileokroć starano się coś zrobić na tym polu, by nie pozwolić na karygodne pas-

kowanie — zawsze wyniki akcji wypadły niepomyślnie.

Przyczyną niepowodzenia było to, że władze same nie mogły sobie dać rady. Potrzebna im była pomoc monopolu, który łatwo mógł się przyczynić do wykrycia ukrytych zapasów i ukarania winnych.

Pomoc ta wyrażałaby się tylko w ostemplowaniu wszystkich paczek papierosów puszczonej na rynek zbytu z dniem dzisiejszym, t. zn. od pierwszej chwili wprowadzenia w życie nowego cennika.

Data stemplowa na pudełku lub innej odpowiedni znak wskazuje na to, czy papierosy te należy liczyć według nowego cennika, czy też według starego.

Oczywiście, że do walki z tą typową lichwą należy wciągnąć całe społeczeń-

stwo, w którego przecież interesie leży należyte załatwienie sprawy.

Każdy kupujący, który potrafi odróżnić starą paczkę od nowej powinien płacić według starego cennika za papierosy, wypuszczone na rynek zbytu przed ustaleniem nowych cen.

Ma prawo do tego z punktu widzenia obywatelskiego, albowiem, gdyby się nawet konsumentowi nie rozchodziło o 20 groszy, nie powinien pozwolić na to, ażeby pewna część społeczeństwa korzystała z nieświadomości lub wspaniałości reszty.

Oczywiście, że dziś wszędzie już będą papierosy, ale po droższej cenie.

Pokażmy, że nie dajemy się oszukać i za stare paczki papierosów, nie płacimy wyższych cen!

Grol

Sensacja literacka w Londynie.

Tomik nowel dwudziestoletniej autorki pobił wszystkie dotychczasowe rekordy nakładowe.

Ponętne oferty finansowe i... małżeńskie.

Londyn, w kwietniu.

Londyn ma nową literacką sensację. Młodziutka panna, dwudziestoletnia Silvia Thompson, uzyskała swoją pierwszą książkę, tomikiem nowel tak wielkie powodzenie, że nie mogą się z nią porównać najpoczytniejsi i najlepiej płatni autorowie. Tak szybko sławna autorka może się poszczycić zdobyciem rekordu powodzenia na angielskim rynku księgarskim. Więcej niż trzydzieści tysięcy egzemplarzy tej książki powędrowało w ciągu ośmiu tygodni do Ameryki.

W dwie doby po ukazaniu się książki ofiarowano autorce trzysta tysięcy dolarów za sfilmowanie dzieła i dwa tysiące dolarów za przetłumaczenie tej rzeczy na hiszpański język dla południowej Ameryki. W ciągu pięciu dni został wyzerpany cały pierwszy nakład. Silvia Thompson pobiła swoim rekordem najpoczytniejszego powieściopisarza angielskiego Wellsa, którego nowa powieść daleko tyle nie znalazła czytelników, co dwudziestoletniej panny. Ta młoda autorka była dotychczas studentką oksfordzkiego uniwersytetu. Teraz postanowiła ona przerwać studia i poświęcić się wyłącznie literaturze.

Młoda ta dziewczyna, której podobiznę umieścili wszystkie angielskie pisma, jest wyjątkowo piękna, a w ostatnich dniach jest kompletnie zasypywana propozycjami małżeńskimi. Odrzuciła jednak wszystkich konkurentów dlatego że już od dwóch lat jest zaręczona z jednym studentem. Tomik nowel nie jest jej pierwszą literacką próbą, już mając szesnaście lat pisywała ona małe opowiadania do angielskich gazet. Twierdzi ona, że to nieprzeciętne powodzenie ma do zawdzięczenia swemu nauczycielowi, którego historia jest opisana w jednym z opowiadań książki. Książka została napisana w ciągu czterech miesięcy.

Ten, którego biją po twarzy.

W związku ze zbliżającymi się egzaminami maturalnymi nie od rzeczy będzie powiedzieć słów kilka o anatomii ciała ludzkiego, traktując rzecz całkiem poważnie i możliwie naukowo.

Anatomia jak wiadomo, jest to nauka, która mówi o tem wszystkim, co człowiek ma, a więc — o głowie, o rękach, nogach, uszach, sercu, żołądku i innych tym podobnych artykułach, na których najlepsze interesy robią lekarze, dentyści, akuszerki, kliniki etc. etc.

Po za tem posiada człowiek wiele rzeczy, które anatomia się nie zajmuje, jako to: zmartwienia, podatki do zapłacenia, dzieci, alimenty, kochanki, ciśnie buciki, odciski i t. d.

Anatomia jest bardzo ciekawą nauką. Kto studiował anatomję, ten wie z pewnością, że głowa służy do tego, aby na niej rosły włosy i przymierzano kapełuszki, szyja do tego, by nosić kołnierzyki i szaliki, ręce do tego, by brać jeździ dają, a nie dać jeździ biora, nogi do uciekania i do łapania na brukach łódzkich, nos — ażeby fabrykanci chusteczek nie umarli z głodu i t. d. i t. d.

Kto zna bardziej szczegółowo anatomję, ten wie jeszcze to, że nie wie, ale inni i tego nie wiedzą, szczególnie jeśli tak samo szczegółowo studjują anatomję.

Natomiast każdy laik, który nigdy ciała ludzkiego na oczy nie widział wie o tem, że jest pewna część ciała, o której się nie mówi, jakkolwiek gramatycznie rzecz biorąc, mówić o niej najłatwiej, gdyż przeciwnie do „Konstantynopolitaińczyków” wyraz ten składa się tylko z czterech liter.

Zresztą na ten temat bardzo wiele już pisano i mówiono, oficjalnie i prywatnie, że wspomne tylko słynne powiedzenie Kornela Makuszyńskiego, który rzecz tę nazwał miejscem, gdzie plecy swa zaszczytną nazwę traci.

Inny jakiś filozof określił to jako „To, co najważniejsze”.

Pan Józef Kamiński był właśnie tym, którego biją po twarzy i w to, co najważniejsze...

A stało się to wszystko na tle przepięknej przyrody Konstantynowskiego lasu, z którego obaj sąsiedzi wracali: Józef Kamiński i Antoni Dzieba.

Ponieważ droga była długa, skracali więc sobie czas rozmówką, przyczem doszło między nimi do kłótni, a potem — bójk.

W czasie kłótni Dzieba wyraził się niedelikatnie o Kamińskim, używając przytem czterech liter bez dwuznaczności.

Kamiński wziął to sobie do serca i sprawę skierował na drogę sądową.

Sąd skazał Antoniego Dziebę na 30 zł. grzywny.

Juris.

Warszawa bez kin

Wygórowany podatek zmusza przedsiębiorców do likwidacji teatrów świetlnych.

Z Warszawy donoszą nam:

W czwartek minął termin udzielenia odpowiedzi przez magistrat na żądanie właścicieli kin co do obniżenia podatku widowiskowego.

Delegacji związku kinematografów, która jeszcze raz w piątek udała się do magistratu, dano odpowiedź odmowną.

Wobec tego na onegdajszym posiedzeniu związku teatrów świetlnych uchwalono od 1 przyszłego miesiąca, przystąpić do likwidacji kinematografów.

Zarówno zespołom muzycznym jak i personelowi technicznemu wypowiedziało posady od dnia 1 czerwca.

Kina będą stopniowo zamykane, począwszy od 1 czerwca. — Od wczoraj wszystkie kinematografy składają do swej kasy strajkowej po 2 procent od obrotu.

Tempo życia i pracy w Ameryce.

Ameryka wzbogaciła się po wojnie. — Frekwencja w teatrach podniosła się o 40 proc. — Ruch czytelnian o 25 proc. — Budowa drapacza chmur. — Gdzie pomieszczenie znajdą nowe 2 teatry i monstre kinoteatr.

W przeciwieństwie do Europy, która zubożała po wojnie światowej, rośnie Ameryka (Stany Zjednoczone) z miesiąca na miesiąc w dobrobyt coraz większy. Dobrobyt ten wnika w najszersze warstwy amerykańskiego społeczeństwa i sprawia, że ci ludzie poczynają nie tylko lepiej się ubierać, że mieszkają zasobniej i jadają obficie — lecz budują się też potrzeby duchowe. Szukają rozrywek umysłowych, a stwierdza ten fakt statystyka sprzedanych książek i olbrzymo zwiększona frekwencja w teatrach i kinach.

W stosunku do lat ubiegłych rozsprzedaż książki wzrosła o 25 procent, a frekwencja w teatrach i kinach o 40 procent.

Nowy York posiada 300 kinoteatrów i 180 teatrów. Wszystkie są każdego wieczora przepełnione i nie mogą pomieścić owej nadwyżki publiczności, która odchodzi bez biletów.

Aby sprostać tej potrzebie, budują teraz w Nowym Jorku olbrzymi drapacz chmur, w którym znaleźć mają pomieszczenie dwa teatry dla operetki i wodewili ludowego, oraz kino monstre. Koszty budowy obliczono na 13.500.000 dolarów. Część tej sumy finansował trust fil-

mowy, resztę wyłożyły nowojorskie banki, które przystąpiły do spółki.

Ten nowy drapacz chmur, największy jaki posiadać będzie Nowy York, buduje się u zbiegu dwu najwspanialszych ulic, przy Times Square, tam, gdzie niegdyś były place protoplasty bankierskiej firmy Astor. Plac ten kosztował 600.000 dolarów.

Główną część drapacza chmur zajmie kinoteatr. Westybul wysoki na 5 pięter, o długości wynoszącej 80 m. a szeroki na 30 m., zdobiony będą naturalnej wielkości figury z brązu, rzeźby i wspaniałe malowidła. Dziesiątki tysięcy lamp elektrycznych oświetlą budynek. Urządzenie wewnętrzne teatrów i kina będzie luksusowe. Czterdzieści wind spowodują gości podczas antraktywów do wspaniałych ogrodów, urządzonych na dachu drapacza chmur. Tam, wśród palm i kwiatów przygrywać będzie bez ustanku muzyka. (Sześć orkiestr).

Budowę rozpoczęto przed rokiem i już w pierwszych dniach września r. b. otwarte zostanie do użytku publiczności kino, w październiku zaś rozpoczyna przedstawienia w obydwu teatrach.

Oto w jakim tempie żyje się i pracuje w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

CZYTAJCIE

„Ilustrowaną Republikę”

Puls i serce u roślin.

Aparat do mierzenia tętna.

Niezwykły wynalazek uczonego hinduskiego.

Uczony hinduski sir Jagadis z Kalkuty dokonał znakomitego wynalazku, zbudowawszy precyzyjny aparat, który pozwala mierzyć uderzenia pulsu i serca u roślin.

Badania swoje nad życiem roślin prowadzi dr. Jagadis od 32 lat, obecnie już we własnym zakładzie naukowym Bose Institut w Kalkucie.

Wynikiem ich jest twierdzenie, że ustrój nerwowy roślin jest niezmiernie zróżniczkowany, że posiadają one puls i serce, rozciągnięte, tak jak u glisty, wzdłuż całego ciała.

Stwierdzono, że rośliny męczą się tak samo jak zwierzęta, że podczas choroby drgania ich serc ulegają odchyleniom od normalnego tętna, wreszcie, że

w chwili śmierci rośliny następuje gwałtowny skurcz całego organizmu. Chloroform działa na nie podobnie jak na zwierzęta i ludzi.

Dzięki aпаратowi dr. Jagadisa udało się przy powiększeniu 10,000 razy zdemontować na filmie tętno serca roślinnego.

Odkrycie uczonego hinduskiego, jedno z najdonioślejszych w tej dziedzinie w naszym stuleciu, świadczy o tym, że właściwie granica między światem zwierzęcym a roślinnym jest fikcją.

Z pośród polaków duże zasługi nad badaniem narządów krążenia u roślin położyli w swoim czasie uczeni Marchlewski, Nencki i Zaleski.

Wiedeń bez piwa.

Bojkot piwa zorganizowali... restauratorzy, aby zmusić browary do niższej cen.

Czy ktoś znający Wiedeń, może go sobie wyobrazić bez piwa? Wiedeńczyk pozbawiony ulubionego nektaru, to jak ryba bez wody. A tu właśnie taka klęska przyszła na wiedeńczyków i to nie z jakiegoś dopustu bożego, czy siły wyższej, ale poprostu bojkot zastosowali właściciele restauracji, nie godząc się na narzuconą przez browary podwyżkę cen piwa.

Aby powszechność tej „klęski” zrozumieć, trzeba wiedzieć, że Wiedeń konsumuje dziennie około 6,000 hektolitrow co stanowi licząc co najmniej po 4 szklanki z litra 2 milj. 400 tys. szklanek piwa dziennie.

Miesięczna konsumpcja dochodzi do 200,000 hektolitrow i daje obrotu 1,500 miliardów koron.

Cyfry te dotyczą samego Wiednia. W całej Austrii jest 137 browarów, które produkują 5 milionów hektolitrow rocznie.

Bojkot obecny zwraca się przeciw 6 wielkim browarom wiedeńskim, które zaspakają około 70 proc. zapotrzebowania. Resztę daje Czechy (Pilzno) i Bawaria.

Restauratorzy przygotowali akcję bojkotową znakomicie. Nie dowierzając zbyt swoim kolegom po kuflu, zorganizowali lotną kontrolę, która na rowerach objeżdża objeżdża całe miasto, a

gdzie tylko znajdzie choć jedną szklankę na stole, tam obsadza lokal milicją bojkotową, aby nie dopuścić do niego gości.

Za przykładem Wiednia hasło bojkotu obejmuje całą Austrię.

Oryginalność księcia Filipa Orleańskiego.

Pretendent do tronu francuskiego lubił płatać złośliwe figle.

„Daily Graphic” przypomina kilka anegdot z życia zmarłego niedawno księcia Filipa Orleańskiego.

Pretendent do tronu Francji, jako urodzony w Anglii, najchętniej przebywał w Londynie. Mieszkał stale w hotelu Savoy, gdzie prowadził wytworne życie. Wykwintny smakosz, żądał, aby najlepszy kucharz hotelowy przyrządzał mu najwyszukańsze potrawy i to nie w ogólnej kuchni, ale w specjalnie na ten cel przeznaczonym pokoju.

Książę Filip Orleański, jako oficer w wielkim obozie wojsk angielskich w Aldershot, przy wrodzonej swej złośliwości, płał tak przykre figle zwierzęci-

kom, że zmuszono go do opuszczenia pułku. Usunięto go, gdy podczas manewrów własnoręcznie przeciął sznur „balonu captif”, z którego nieprzychylny mu marszałek Evelyn Wood śledził przebieg potyczek.

W 1900 r. książę oburzył na siebie dwóch angielskich przesłaniem artyście francuskiemu Villette wyrazów zachwyty i powinszowań za wykonaną przez niego karykaturę królowej angielskiej Wiktorji.

Poineważ na dworze uznano karykaturę tę za uciążliwą godności królewskiej, książę Orleański przez szeregi lat nie mógł pokazać się w Anglii.

przejdą przez drzwi, i przy tem patrzeni nie bezpośrednio na zabitego, ale do lustra, które wisiało obok drzwi.

Wiemy, że w lustrze jest odwrócona perspektywa i trudno rozróżnić stronę prawą od lewej. Przypuszczenie, że znajdowało się w korytarzu zwierciadło, wyjaśnia nam niezwykle położenie plamy na ubraniu.

— Słusznie! wykrzyknął z zadowoleniem Chwist, ale pozostało jeszcze kilka wątpliwości. W tej chwili sobie przypomnę....

— Ja pamiętam, panie komisarzu, od parli Listwoń. Mówiłem, że Franek przed zamordowaniem był pijany po sutoj libacji.

O tem powiedziały mi wyniki sekcji, która ustaliła, zawartość organów trawienia, oraz stwierdziła pewną ilość alkoholu we krwi.

Jest rzeczą pewną, że po spożyciu takiej ilości alkoholu chłopak był pijany do upadłego.

Mówiłem wreszcie, że otrzymał uderzenie pięścią w skroń i to go ogłuszyło, a potem dopiero wpakowali mu nóż między żebra.

O uderzeniu świadczył ślad na skroni, zadany ręką w rękawicze. Zbrodniarze widocznie działali planowo i starali się usunąć po sobie wszelkie możliwości poszlaki.

Oto wszystko, co zdołałem wysnuć logicznie z materiału dotychczas zebranego. Obecnie jednak materiał nowy nam przybył, a mianowicie list pisany przez niejakiego Wierzbę do nieznanego

Teoria „szklanki wody”

wyznawana jest przez społeczną młodzież sowiecką

W tych dniach wygłosił Lunaczarski w moskiewskim domu związkowym ozyt na temat: „O chorobliwych zjawiskach w życiu sowieckim”.

Z odczytu tego dowiadujemy się, że obecne życie sowieckie posiada cały szereg doniosłych doś wad.

Przedewszystkiem obserwować można w Rosji dzisiejszej wielką obojętność w sprawach rodzinnych i publicznych, która częstokroć graniczy z zupełnym

zaniedbywaniem najelementarniejszych obowiązków.

Co się tyczy życia seksualnego, przyznaje Lunaczarski otwarcie, że pod tym względem, panuje wśród młodzieży rosyjskiej t. zw. teoria „szklanki wody”, według której nawiązanie stosunków seksualnych jest równie łatwe i proste jak wypicie szklanki wody.

Niestety czynnikom miarodajnym trudno jest wady te zwalczać, jeśli nie chcą narażać się na zarzut, że kierują się „ideami małomieszczańskimi”.

W szeregach młodzieży sowieckiej coraz częściej odzywiają się głosy, że młode pokolenie rosyjskie nie ma zamiaru poznawać kultury burżuazyjnej, i czytać „arystokratycznych” autorów - klasyków.

Lunaczarski oświadczył, że wszystkie te chorobliwe zjawiska należy z całą energią i odwagą zwalczać.

Damy z szelkami.

Najnowsze modele mody paryskiej przynoszą nielada sensację. Kostjum wiosenny składa się ze spódniczki z fałdą pośrodku, co robi wrażenie spodni. Dokoła szyi dama nosi krochmalony kołnierzyk płócienny z krawatem, związanym, spadającym na twardą koszulę. — Suknia ma zupełnie męski krój. Ale „uwieńczeniem” wszystkiego są szelki, prawdziwe szelki na wzór męskich, zapinane z przodu i z tyłu na srebrnych guzikach.

30)

— Jest to nader proste, mówił Listwoń do komisarza Chwista, przy umietynym wyciąganiu wniosków, można dojść od wykrycia całej tajemnicy.

A więc najpierw zaczniemy od przypuszczenia, że mieszkanie znajdowało się na trzecim piętrze, a schody były ciężkie, kamienne. Dowiedziałem się o tem z badania obcasów zamordowanego. Były one mocno starte i obtraskane w ten sposób, że świadczyło to o pospiesznym znoszeniu trupa ze schodów i zaznaczam, że w pozycji leżącej.

Prawdopodobnie, mężczyzna trzymał zamordowanego za głowę, ponieważ górna część ciała jest znacznie cięższa od dolnej, a za nogi trzymała kobieta. — W ten sposób zwłoki znoszono z góry, uderzając butami trupa o każdy stopień schodów. Musiało być tych stopni około 60-ciu, a więc trzy piętra.

Następnie pyta pan komisarz, skąd

wiem, że w przedpokoju wisi duże lustro

Na prawym ramieniu Franka widniał wyraźny ślad otarcia się o ścianę. Stąd wiem, że ściany w przedpokoju są jasno-niebieskie. A dlaczego właśnie w przedpokoju?

Otóż, dlatego, że plama na ubraniu była w takim miejscu, iż powstać mogła jedynie przy otarciu o ścianę czółwieka w pozycji leżącej.

Żywy człowiek nie mógł w ten sposób zabrudzić się o ścianę. W salonie, jak wspominałem, były tapety.

— No, dobrze, ale jak pan wytłumaczy to lustro?

— Właśnie w związku z ową plamą na ramieniu. Wyobrażam sobie, iż wynoszono trupa z mieszkania z zachowaniem ostrożności. Jak więc wytłumaczyć, że przycisnięto go do muru?

Nie ulega wątpliwości, że wynoszący obserwowali, czy zwłoki z łatwością

adresata. Prócz tego mam jeszcze inne dane, na zasadzie których spodziewam się wykryć i wyłowić całą szajkę w przeciągu trzech dni.

Niech pan komisarz nie dziwi się, — ręczę za to, że za dwa-trzy dni główny zbrodniarz, herszt bandy ukrywającej się w podziemiach, zostanie przezemnie schwytany?

— O, w zupełności łatwy i tym razem bezkrawawy sposób. Poprostu zastawię na niego sprytną pułapkę i gotów jestem założyć się, że przyjdzie on tu, do gabinetu pana komisarza, i na miejscu zostanie aresztowany.

Nie spodziewa się ten opryszek, że sam wpadnie w zastawione przez siebie sieć!

— No, dobrze, panie Listwoń, rzekł komisarz, oddałem całe śledztwo w tej zawiślanej sprawie w pańskie ręce i wierzę, że nie zawiodę się.

Ale, jeszcze jedno. Niech mi pan wytłumaczy, co oznaczały tajemnicze słowa, wypisane na bilecie tramwajowym, który znaleziono przy ofierze morderstwa?

— Były to wskazówki dotyczące orientowania się w kanałach podziemnych. W jaki sposób odgadłem to, wyjaśnię panu komisarzowi innym razem.

A teraz śpieszę do pracy...

— Co zamierza pan czynić? — przerwał Chwist.

— Wykryć zbrodniarza, — odparł Listwoń z uśmiechem, poczem skłonił się i opuścił gabinet. (D. c. n.).

CASINO

Na ogólne żądanie Sz. Publiczności
!! Nieodwołalnie ostatni dzień !!

CASINO

„CZAR WALCA”

Najpromienniejszy, najpogodniejszy, najmiłszy film świata w 10 wielkich aktach,
na tle znanej operetki Oskara Strausa.

Wielka atrakcja!! Oryginalna ilustracja muzyczna z op. „Czar Walca” w wykonaniu powiększonej orkiestry symfonicznej pod dyr. p. Leona Kantora.

Ceny wszystkich miejsc 50 gr., 1 zł. i 2 zł.

JUTRO WIELKA PREMIERA p. t.

„JA KOCHAM CIĘ”

Dziś i dni następnych!
olbrzymi podwójny program!

Występy europejskich gwiazd filmowych!

Ossi Oswalda

w 8-10 aktowej salonowej komedji. perlącej się przednim humorem i wyszukany dowcipem

z udziałem:

przepięknego **Willi Fritscha**

rasową **Lilian Hall Davis**

p. t. **„EXPRESS MIŁOŚCI”**

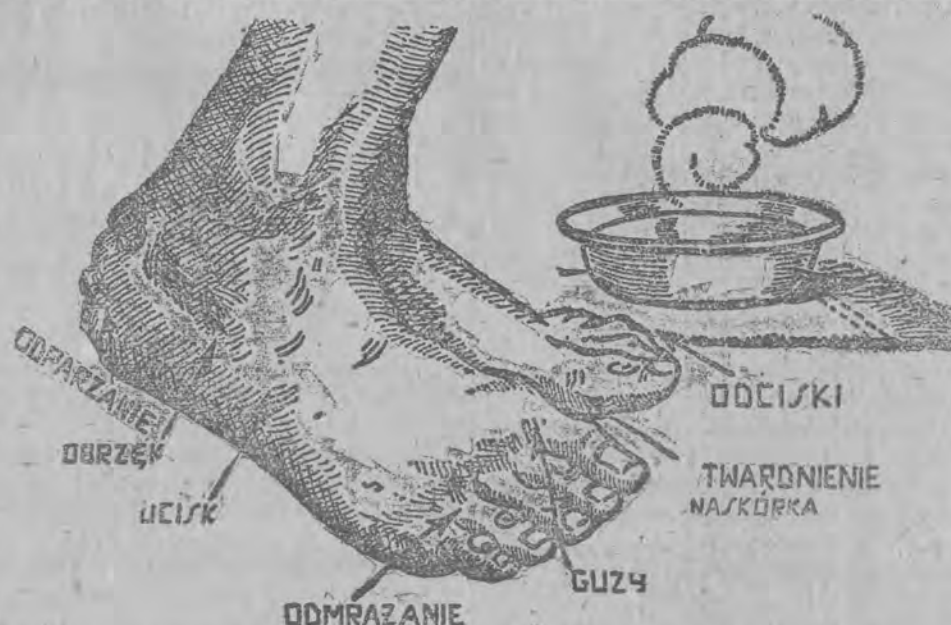
2

Premjowana piękność **Fern Andra**

w cyrkowym 7-10 aktowym dramacie

„Miłość — to potęga Kobiet”

Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. S. Bajgelmana.

Dolegliwości nóg.—Sól do nóg św. Jana odradza nogi.

Preparat ten został już ze świetnym wynikiem oddawna zagranicą wypróbowany.

Wystarczy wsypać trochę tej soli do miski ciepłej wody i bolące nogi moczyć w niej 10 do 15 minut. Po tym czasie schodzi momentalnie spuchlizna oraz ustaje ucisk i dokuczliwe palenie nóg. Stosowanie tej kąpieli tak oddziałuje na odciski i twarde naskórki, iż daje się łatwo bez użycia nożyka usunąć.

Najbardziej palące i uporczywe bóle i odmrożenia ustają przy użyciu soli św. Jana.

Zamówienia zamiejskowe: przy przesyłce pieniędzy z góry: zł. 2.15, za zaliczeniem: zł. 2.65.

Sól św. Jana odradza zupełnie nogi. Można chodzić ile się chce. Można stać godzinami na jednym miejscu, nie odczuwając najmniejszego zmęczenia. Można nosić ciasne, obcisłe obuwie, mając wrażenie, jakgdyby je się nosiło od lat.

Duża paczka soli do nóg, św. Jana, kosztuje zł. 2.

Do nabycia w każdej aptece. W razie nieotrzymania, należy zwrócić się do Głównego Składu na Polskę: Dr. ELEMER FUCHS, III. WARSZAWA, Bieleńska 21.

Ratujcie zdrowie.

Najslawniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że 75% chorób powstaje z powodu obstrukcji. Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób, zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materji.

Słynne od 45 lat w całym świecie

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA

jak to stwierdził prof. Berliński, uniwersytetu Dr. v. Leyden, Dr. Martin, Dr. Hochfloetter i wielu innych wybitnych lekarzy są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka. usuwają obstrukcję (zatwardzenie) są niezastąpionym środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcje organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

Zioła z gór Harcu D-ra Lauera usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

Zioła z gór Harcu D-ra Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższymi odznaczeniami i złotymi medalami w Badeniu, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach. Tyśiące podziękowań otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych.

Cena pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.

Sprzedż w aptekach i składach aptecznych.

UWAGA: Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw. Reprezentant na Polskę: Józef Grossman, Warszawa, Chmielna 49.

Pończochy jedwabne

i inne, suknie trilkotnowe i t. p. przyjmuje do reperacji.

ul. 6-go sierpnia 76, III piętro
Tanie, bo w prywatnym mieszk.

NAJSKUTECZNIEJ NISZCZY

ODCISKI

SKÓRĘ ZGRUBIAŁĄ I BRODAWKI

„KLAWIOL”

WYROBU

LAB. CHEM.

FARM.

A.K.

APKOWAŁSKI

WARSZAWA

KLISZE

DO REKLAM GAZETOWYCH

CENNIKÓW PROSPEKTÓW

Wielkoformatowe do celów reprodukcyjnych

rysunki projekty reklamowe

wydawnicze wykonywa

R. BORKENHAGEN

ŁÓDŹ, Piotrkowska 100, Tel. 11-72

KUPECY, PRZEMYSŁOWCY, RĘKODZIELNICY I ROLNICY!
JEŚLI CHCECIE POZYSKAĆ DOGODNE ZAKUPY — ZWIEDZAJCIE

Międzynarodowy Targ w Poznaniu

w czasie od 2. do 9. V. 26r.

BILETY NA TARG SPRZEDAJĄ:

ZWIĄZKI I ORGANIZACJE ZAWODOWE,
BIURO PODRÓŻY, ORBIS i BIURO OGŁOSZEŃ, PAR

ZNIŻKI KOLEJOWE! MIESZKANIA ZAPEWNIONE!

Radio Gum

- jest najlepszą -
marką światową

Żądać w składach aptecznych, aptekach i w składach optycznych.

Ogłoszenia drobne

klep i dwa pokoje do odstąpienia Składowa 33. 760

potrzebna służąca do wszystkiego. Kilińskiego 115 u do zory.

Prenumerata: W Łodzi zł. 3.50 miesięcznie. — Zamiejskowa 5 zł miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. — Odnoszenie do domu 30 groszy.

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 16 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE: 80 groszy za wiersz milim. (na stronie 4 szpalt). NEKROLOGI I NADEŚLANE: 60 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4 szpalt). Zaręczynowe i zaślubin, po teście 20 zł. Zamiejskowe o 50 proc. Zagran. o 100 proc. droż. Za terminowy druk ogłoszeń administ. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 groszy. Najmniejsze 50 gr.

Redakcja i Administracja Piotrkowska 49.
Telefony redakcji 27-24, 36-43, 36-44 —
Telefon administracji 22-14. — — —

Godziny przyjęć redakcji 6 — 7 po poł. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się. — — —

Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej

Finały, które się nie odbyły.

**Bojkotowanie sportu przez gimnazjum:
p. Prysewicz, p. Brauna i Miejską Szkołę
Handlową.**

**Wszystkie drużyny, które nie stanęły do rozgrywek
straciły po 0:30 punktów — walkower.**

Sobotnie, finałowe rozgrywki o mistrzostwo łódzkich szkół średnich w piłce siatkowej, zaledwie w połowie doszły do skutku. Jak już onegdajsy „Express” donosił, kilku nauczycieli wychowania fizycznego, swego czasu bez polecenia swych przełożonych władz szkolnych do tych rozgrywek z drużynami przystąpili, tak obecnie również, nie pytając się nikogo drużyny wycofali.

Powód? — łatwo się go domyśleć: je dnych spowodowała nieuzasadniona nieszczepa, drugich chęć zysków i brak poczucia dla tak wzniesłego celu, na jaki dochody z tych rozgrywek, trwająca przy nich, patriotyczna część nauczycieli przeznaczyła.

To też w ubiegłą sobotę znaczna część rozgrywek nie doszła do skutku:

W klubie B żeńskiej, nie stawiała się drużyna p. Prysewicz, wskutek czego drużynie im. Szczanieckiej przyznano 30 punktów. Taki sam rezultat przyznano A-klasowej drużynie, Miejskiego seminarium nauczycielskiego z powodu nieśmiania się przeciwniczek, p. Prysewicz.

Z drużyn żeńskich grały jedynie A-klasowe im. Szczanieckiej i Gimn. żydowskiego. Zwyciężyła pierwsza w stosunku 30:10, nie wysyłając się zupełnie, aczkolwiek i na klasę jej gdy długotrwała przerwa wpłynęła ujemnie.

Nie mniej jednak ukazanie się na boisku obu drużyn, gimn. im. Szczanieckiej wywołało na widowni nieklamany entuzjazm, świadczący o niezwyklej sympatii jaką się one cieszą.

Organizatorzy rozgrywek o mistrzostwo uzupełnili sobotnią imprezę spotkaniami towarzyskimi. W pierwszej parze grały, II drużyna im. Szczanieckiej z A-klasową, p. Krygier. Zwyciężyła po ambitnej grze, dość miniaturowo druga w stosunku 26:18.

Również i A-klasowa drużyna im. Szczanieckiej rozegrała drugi mecz towarzyski, z gimn. p. Krygier wygrywając go również z małą różnicą punktów bo tylko 25:23.

Tu wypada podkreślić, że strona sportowa łódzkich szkół średnich zyskałaby bardzo dużo na udziale drużyn państw. gimn. im. Szczanieckiej w rozgrywkach o mistrzostwo i towarzyskich.

Seria spotkań, A-klasowych drużyn męskich miała zgola nieoczekiwany przebieg.

Bo oto w parze: Szkoła realna zgromadzenia kupców przegrała 25:29 z robiącą nieprawdopodobne postępy, drużyną państw. gimn. im. Kopernika. Mecz ten należał do najładniejszych i trzymał on uwagę widza w ustawicznym napięciu.

„Kupcy” wystąpili z rezerwą, „Kopernicy” w pełnym składzie. Jednakże mimo wszystko, zwycięstwa, względnie takiego obrotu rzeczy nikt się nie spodziewał. Rzecz zupełnie zrozumiała, bo przecież „Kopernicy” do niedawna, a przynajmniej do połowy obecnego sezonu siatkowego nie odgrywali żadnej prawdziwej roli. A jednak dzięki bezprzykładnej ambicji i pracy nad sobą, zwycięża ona

obecnie najpoważniejszego kandydata na mistrza. Jeżeli więc jej praca pójdzie nadal w tem tempie, a młodsza generacja tego gimnazjum będzie swych starszych kolegów naśladować, to w niedługim czasie „Kopernicy” będą pierwszymi kandydatami do tytułu mistrza w gronie łódzkich szkół średnich

W drugiej parze zwyciężyła „Oświata”, Miejskie seminarium nauczycielskie, wysuwając się dzięki temu na samo czoło w mistrzostwie, a „Piłsudzczy” pokonali drużynę p. Wiśniewskiego, którą im wyznaczono za przeciwnika w miejscie drużyny, p. Brauna

W bieżącym tygodniu nastąpi ostateczne obliczenie punktów i zwycięstw oraz ogłoszenie ogólnych rezultatów z tem jednak, że gdyby przy obliczaniu wyłoniła się kwestja, urządzenia jeszcze końcowych kilku meczów, to te odbędą się w sali gimnastycznej „Kupców” w najbliższą sobotę. Spotkania te byłyby już bezapelacyjnie ostateczne, które wyłonią mistrzów, zlikwidując dla malkontentów i ludzi, określenie pracy których jest bardzo trudne, najlepiej charakterystyczne ich „pole do działania”. Zaś dla ludzi dobrej woli i naprawdę godnej uznania wyteżonej pracy, zakończenie tego dzieła, przy którym walono im pod nogi tyle kłód, stanie się nagrodą z której oni mogą być dumni. Wytrwali bowiem oni na stanowisku nie zważając na nic. A przecież niema nic łatwiejszego jak „wykreść się sianem” i stchórzyć pozostawiając innym nawarzone piwo.

Fr. Romanek.

Płk. Arciszewski, były olimpijczyk austriacki, zdobywa mistrzostwo D.O.K. IV i puchar wędrowny.

Zakończenie turnieju szermierczego i uroczysta akademja.

W sobotę dn. 24 b. m. odbyły się finałowe rozgrywki szermiercze o mistrzostwo D.O.K. IV.

Końcowa walka najlepszych szermierzów D.O.K. IV należała do niezwykle emocjonujących, ze względu na prawie że równy poziom większości zawodników.

Ostatecznie tytuł mistrza D.O.K. IV oraz wędrowny puchar d-cy korpusu zdobył znakomity szermierz płk. Arciszewski, który z większością konkurentów dał sobie z łatwością radę, zmuszony jedynie do ostrożnej walki z niemiennie wytrawnym sportowcem por. Kuźnickim. Wspaniała postawa, elastyczne ruchy, dokładna i czysta praca, wyśmienita technika nóg oraz bardzo ładne pattiando cechuje przedewszystkiem nowego mistrza.

Drugim miejscem zadowolić się musiał por. Kuźnicki, szermierz o dobrej postawie, piorunującym riposta, ładnej technice nóg oraz błyskawicznych battutach.

Zeszłoroczny mistrz D.O.K. IV mjr. Nussbaum nie wykazał już tej formy co w latach poprzednich.

To samo da się powiedzieć o por. rez. Rimplerze, u którego brak treningu, aż nadto widoczny.

Mistrzostwo grupy podoficerskiej zdobył wszechstronnie utalentowany sportowiec łódzki sierż. Szer. O walorach tego utalentowanego szermierza pisał już „Express” niejednokrotnie. Obecnie zaznaczyć wypada, że czyni on coraz większe postępy i niezawodnie już w naj-

Mistrzostwa województwa łódzkiego w boksie

wykazały jak mało jesteśmy jeszcze usportowieni.

Miasto bez publiczności. — Na 600,000 mieszkańców — jeden zawodnik. — Jak Czarnecki zdobył mistrzostwo i stracił 400 gr. na wadze.

Gdy na marcowym posiedzeniu okręgowego związku bokserskiego niżej pod pisanym, jako członek zarządu tego związku, zgłosił wniosek, aby ze względów propagandowych przedboje mistrzostw okręgowych odbyć w Pabjanicach, spotkał się z bardzo życzliwym stanowiskiem p. kolegów, miał jednak i to niezłomne przekonanie, że światek sportowy miasta Pabjanic, będzie z tego kroku bardzo rad.

Tymczasem, obecni ubiegłej niedzieli na przedbojach, zostaliśmy niemili zdziwieni.

Miasto Pabjanice kolebka, nie tylko łódzkiego ale i polskiego sportu pugilatów nie wykazało najmniejszego zainteresowania zawodami. Miasto, które wychowało całą armię pięściarzy, z posród których trzech doznało tego zaszczytu, że przypadło im w udziale broń barw amarantowo-białych na szerokiej międzynarodowej arenie, paryskiej olimpijady, nie zdobyło się jednak na własną publiczność.

Mimo wysiłków prasy, referatu prasowego przy Ł.Z.O.B., wpadających w oko starannych afiszów, maleńka sala p. Hegenbarta przy ul. Zamkowej (obok magistratu) mogąca w najlepszym dla wypadku, pomieścić 150—180 osób, świeciła kompletnymi pustkami. Naliczywszy kilkadziesiąt wszystkich osób na sali, mogę stwierdzić, że 70 proc. obecnych było łodzian, prawdziwych entuzjastów sportu samoobrony, którzy nie zważając na upał i związane z podróżą trudy, wybrali się do Charlottenburga Łodzi.

Myślałem poważnie, że upał wpłynął na frekwencje publiczności na sali, ale z ust p. Nowaka naszego pionera sportu bokserskiego, dowiedziałem się, że sport ten na gruncie pabjanickim ma już swoją bogatą przeszłość.

W roku ubiegłym na zawodach bokserskich, jeden z zawodników otrzymawszy celne uderzenie, zaczął mocno krwa-

wić, co w tak wysokim stopniu podnieciło zebrane na sali kobiety, że torując sobie drogę parasolkami, zmusiły kierownika do przerwania walki, grożąc „ekscesami”.

Zawody zostały przerwane! Fakt autentyczny i całe szczęście, że miał miejsce w roku ubiegłym!

Przechodząc po tym niemiłym wstępie do odbytych w niedzielę zawodów, zaznaczam, że na 25 zgłoszonych zawodników, do wagi zgłosiło się 20-tu. Po zważeniu dwóch wycofało się.

Do kategorii zawodników wagi młodszej zostali zakwalifikowani: Jankowski (Sokół), Rydzynski (Sokół) i Kłodas (Sokół), przyczem ostatni wszedł valcoverem do finału.

W walce koguciej zostali: Plewiński i Marczak — obaj z „Kruschender”.

Do wagi piórkowej, przydzieleni zostali: Pietraszek, Raźniewski — obaj z „Kruschender”, Gawili i Renhard z Unii.

Wagę lekką reprezentowali: Lewandowski (Kruschender), Mindel, Galant i Lisiak — wszyscy trzej z „Sokoła”.

Wagę półśrednią stanowią: Gerbich II (Kruschender), który valcoverem wszedł do finału, Zajdel (Unii) i Trzonek (Sokół).

W wadze średniej słomianym wódcem został Czarnecki (Unii). Zgłoszony do tej wagi Kwiatkowski (Ł.K.B.) okazał się cięższy, i w wadze półciężkiej nie startował.

Z wagi półciężkiej na szali stanął jedynie Jan Gerbich (Kruschender), zaś z wagi ciężkiej — Adamski z „Sokoła”.

Przy ważeniu notują ciekawy wypadek.

Na wagę wchodził Aleksander Czarnecki z kotkiem na spodkach, amuletem pięściarza. Waga wykazuje 72 kg. 800 gr. Przekroczył chłopak granicę 500 gr. i został zaliczony do klasy zawodników kategorii wagi półciężkiej. Przy zgłoszonych już pięściarzach tej miary, co Gerbich i Stibbe, „uniońska” nasz ma słabe widoki, a właściwie wcale ich nie posiada.

Strenuje 300 gr. czy też nie? Oto pytanie na ustach zgromadzonych przy wadze.

W kilka minut później, na korytarzu hotelu p. Hegenbarta spotkałem Czarneckiego w grubym welnianym swetrze, okryty dwiema marynarkami, w sportowych spodkach, gdzie „robił” walkę z cieniem i wyprawiał jakieś dzikie podrygi.

Po pół godzinie jestem przy wadze, na którą wchodzi Czarnecki. Ważył o 400 gr. mniej! Został zaliczony do wagi średniej. Nie znalazł przeciwnika. Zdobył mistrzostwo bez walki.

Jeden z zawodników w jednej wadze, pokazuje nam, jak mało jesteśmy usportowieni. Na blisko 600,000 mieszkańców obu miast, znajduje się zaledwie jeden pięściarz ośmiej wagi. Smutna ale prawdziwa rzeczywistość, która nam każe jednak pracować dalej, niezmordowanie, aby powiększyć nasze zastępy pięściarzy. Nie ludźmy się, że stan dzisiejszy jest zadawalniający. Zarządy klubów dokładają wszelkich starań, pracując w opłakanych warunkach, ale to jeszcze mało.

(d. n.)
M. L.

Wyjazd Cejzika do Sztokholmu.

Warszawa, 26 kwietnia

Jak się dowiadujemy, Polonia czyni starania w celu wysłania Cejzika na wielki międzynarodowy dziesięciobój, który odbędzie się w sierpniu r. b. w Sztokholmie. Na zawodach tych spotka ją się Hoff, Osborne, Norton, Klumbberg i Yryola.

Markus Żolna, wielki oszust łódzki, aresztowany w Zagrzebiu!

Awanturnicza karjera znanego ongi w Łodzi kupca.

Gdy pobyt w Łodzi stał się niemożliwy... — Dom handlowy „Elegant” i jego „operacje”. — Na „występach” w Wiedniu. — Zmierzch kariery w Zagrzebiu.

Łódź, 27 kwietnia.

Prasa zagraniczna przyniosła wiadomość o aresztowaniu w Zagrzebiu Markusa Żolny, międzynarodowego aferyzisty, poszukiwanego ostatnio przez policję austriacką oraz wolnego miasta Gdańska.

Markus Żolna oszukańczyą swą karierę rozpoczął w Łodzi.

Przed wojną osobnik ten posiadał skład manufaktury na jednej z ludniejszych ulic naszego miasta, prowadził rozległe interesy handlowe i cieszył się na wet przez pewien czas zaufaniem sfer kupieckich.

Gdy przeminał jego złoty okres w manufakturze, chwycił się najróżniejszych malwersacji pachnących kryminałem.

Elegantki, przystojny bywalec kawiarni i salonów łódzkich, naciągał swych znajomych na znaczniejsze pożyczki, fałszował weksle, czekał itp.

Gdy o machinacjach tych doniesiono policji Żolna opuścił gród nadłódzcy, by więcej doń już nie wrócić.

Po kilku miesiącach wypłynął znów na powierzchnię życia w Gdańsku.

Zakłada tam dom handlowy pod firmą „Elegant” i nawiązuje stosunki z całym niemal niemieckim przemysłem manufakturowym. Sprytnemu oszustomi udaje się w ciągu kilku lat zdobyć na gruncie gdańskim fortunę.

Życie na szeroką skalę wyczerpuje jednakże zasoby pieniężne p. Żolny.

I znów Żolna, wyczuwając niebezpieczeństwo, znika nagle z swej nowej przystani. Z kolei przenosi teren operacyjny do Wiednia, gdzie przez szereg lat, jak setki innych miejscowych niebieskich ptaszków, żyje z najbardziej podejrzanych operacji.

W ciągu okresu wiedeńskiego przechodzi najrozmaitsze koleje. Kilka miesięcy w ciągu każdego niemal roku posiada dość znaczny majątek, zdobyty na najróżniejszych oszustwach, który trwoni, stacając się niżej jeszcze w brudy wielkomiejskie, by wypłynąć znów na powierzchnię życia.

Przy jakiejś większej defraudacji w

jednym z banków miejscowych powinęła mu się noga. Dzięki niezwykle sprytności Żolna wydostaje się z rak policji i opuszcza stolicę naddunajską.

Ucieka do Zagrzebia. W mieście tem nastąpił schyłek kariery oszukańczy Żolny.

Kilkanaście lat awanturniczego życia podkopały mu zdrowie i zniszczyły go wewnętrznie doszczętnie.

Nie chcąc jednakże chwycić się żadnej uczciwej pracy, Żolna, nie zdolny już do afier zakrojonych na szeroką skalę, utrzymuje się przez dłuższy czas z

drobnych groszowych niemal oszustw, którymi opędzał najkonieczniejsze wydatki.

Okres ten należał do najcięższych w całym jego życiu. Gdy więc pochwycił go na jakiejś drobnej malwersacji, Żolna nie próbował się nawet wypierać występku czynu i na śledztwie policyjnym złożył zeznania o całej swej oszukańczyj karierze.

O aresztowaniu w Zagrzebiu przez szereg lat poszukiwanego oszusta zawiadomiono władze bezpieczeństwa austriackie oraz wolnego miasta Gdańska.

Bank Rzeszy ofiarował Sowietom 300 mil. pożyczki,

ale Sowiety kredytu tego nie przyjmą, bo jest za drogi.

Moskwa, 27 kwietnia.

Na wczorajszym posiedzeniu centralnego komitetu wykonawczego łoże dyplomatów zagranicznych i łoże prasowe były przepełnione. Zabrał głos zastępca Cziczerina Litwinow.

Przedewszystkiem Litwinow omawiał stosunek Ligi Narodów do S. S. S. R. Przemówienie w tych miejscach było nacechowane ironią, która ujawniała się przedewszystkiem w czasie przemowy o konferencji rozbrojeniowej. Litwinow zauważył, że widocznie trudności, które nie pozwoliły przenieść tej konferencji poza Szwajcarię, były natury technicznej, wywołane niemożliwością przeniesienia „piór i atramentu” do innego miasta.

W dalszym ciągu Litwinow przeszedł do omawiania ostatniego traktatu sowiecko - niemieckiego. Traktat ten — mówił — jest traktatem przyjaźni i przypomina w najdrobniejszych szczegółach układ, podpisany w Rapallo. Punkt ciężkości spoczywa na sprawach gospodarczych i finansowych.

Co się dotyczy spraw politycznych —

to Niemcy i Rosja zagwarantowały sobie wzajemną neutralność w razie zatar gu jednego z kontrahentów z mocarstwem trzecim.

Traktat sowiecko - niemiecki nie zawiera żadnej klauzuli tajnej. Rząd sowiecki gotów jest podobny traktat zaproponować i innym państwom.

W tej chwili z ław komunistów padło pytanie, czy Niemcy wogóle mają przyjaciół.

Litwinow zapytanie to pominął milczeniem, oświadczając jedynie, że SSSR jako zagrożone musiało sobie szukać sojuszników.

Niemcy — mówił Litwinow — gotowe są na cele ustalenia gospodarczych stosunków niemiecko - sowieckich przeznaczyć sumę 300 mil. pożyczki. Sowiety szukają kredytów, jednakże te, które zamierzają im ofiarować Niemcy, są dla nich zbyt drogie i jeżeli Bank Rzeszy nie zmniejszy stopy oprocentowania pożyczki, wówczas Unja poszuka sobie innego źródła kredytów.

Bardzo wielkim ułatwieniem dla zawarcia traktatu było zrzeczenie się Niemiec ich pretensji w sprawach długów przedwojennych. Zrzeczenie takie nastąpiło jeszcze w Rapallo i to umożliwiło doprowadzenie układów do końca.

Następnie Litwinow przeszedł do omawiania stosunków z Anglią. Angielskie sfery rządowe — mówił — w dalszym ciągu są nieprzychylnie stosunkom z SSSR. Gdyby jednak Anglia chciała uczynić krok w kierunku zmiany swojego stanowiska, niewątpliwie wszystkie nieporozumienia zostałyby usunięte.

W końcu Litwinow oświadczył, że Sowiety gotowe są zawrzeć z państwami bałtyckimi sojusz gwarancyjny oparty na sądownictwie rozjemczem.

Wielka afera łapownicza na Węgrzech.

Skompromitowanych jest wielu oficerów i wielki finansista budapeszteński.

Budapeszt, 26 kwietnia.

Specjalna służba telegraficzna „Expressu”

Policja wykryła wielką afere łapowniczą przy dostawach wojskowych, która wywołała wielkie poruszenie w kołach finansowych i politycznych, albowiem w aferze tej zamieszany jest jeden z wybitnych finansistów węgierskich Adalbert Haar, właściciel wielkich obszarów ziemskich.

Haas stał na czele przedsiębiorstwa,

które dostarczało intenditurze wojskowej materiałów budowlanych.

Przedsiębiorstwo to jednak zbankrutowało, wykazując deficyt 17 milionów koron.

Bankructwo to przyczyniło się do wykrycia całej afery.

Nazwiska oficerów, którzy pobierali łapówki trzymane są w tajemnicy.

Śledztwo prowadzi w tej sprawie specjalna komisja rządowa.

Ruiny „upaństwowionych” domów

Sowiety oddają właścicielom do naprawy i administracji.

Moskwa, 26 kwietnia.

„Wcik” zatwierdził dekret, w myśl którego rząd sowiecki oddawać będzie administrację domów „znacjonalizowanych” i będących dotąd pod zarządem miast — osobom prywatnym, które porządkują dostatecznymi środkami na odnowienie i konserwację tych budynków.

Wedle dekretu, pierwszeństwo mają b. właściciele tych domów. Administratorzy mieć będą prawo odnajmowania lokali według własnej decyzji w porozumieniu jedynie z lokalnym komitetem wykonawczym.

Umowa polsko-rumuńska

znajduje uznanie w opinii czeskiej

Praga, 26 kwietnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Dzienniki komentując umowę polsko-rumuńską dopatrują się w niej dowodów wpływu nowych metod ligi narodów oraz wzmacniającej się konsolidacji stosunków na Wschodzie.

Dzienniki stwierdzają, że umowa polsko - rumuńska jest najcharakterystyczniejszym czynnikiem w systemie umów europejskich i że niewątpliwie przyczyni się ona do politycznego wzmocnienia wschodniej i środkowej Europy.

Praga, 26 kwietnia.

„Narodni Politika” stwierdza w artykule, poświęconym umowie niemiecko - rosyjskiej, że ogłoszona zostanie jedynie jedna część umowy, przemilczane będą natomiast klauzule tajne. Ostatecznym celem tej umowy są — zdaniem autora artykułu — tendencje odwetowe Berlina i Moskwy.

Dobra odpowiedź na te tendencje jest zawarta obecnie umowa polsko - rumuńska.

Powinno się pomyśleć o przygotowaniu odpowiedzi także ze strony innych państw.

Włoskie sny o potędze

Faszyści żądają proklamowania cesarstwa rzymskiego.

Wiedeń, 26 kwietnia.

Dzienniki donoszą, że w Medjolanie i Turynie odbyły się wczoraj wielkie manifestacje faszystowskie na rzecz proklamowania cesarstwa rzymskiego.

Czy będziemy wybierać

radę ligi narodów?

Berlin, 26 kwietnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

„Welt am Montag” podaje wiadomość z Genewy jakoby jedno z państw zasiadających w komisji do spraw reorganizacji rady, a posiadające stałe miejsce w radzie, zgłosiło wniosek o zniesienie wogóle statych miejsc i prze kształcenie rady w ciało wyborcze.

Król klubów gry aresztowany.

W ciągu jednej nocy wygrał i przegrał półtora mil. marek.

Berlin, 25 kwietnia.

Aresztowano tu barona Guttmanna, największego gracza berlińskiego znanego pod nazwą „Król klubów gry”. Guttmann w ciągu jednej nocy wygrał półtora miliona mk. niem., a następnie tej samej nocy przegrał je z powrotem. Był on dawniej właścicielem wielkiego magazynu sukna w Hamburgu, przed rokiem jednakże zabrał towar za przeszło 750 tys. mk. i uknął z Hamburga. Przez cały rok ukrywał go dawny współpolec, dopiero teraz udało się policji odnaleźć go i aresztować.

B. oficer kozacki

kieruje ruchem powstańczym na Syberji Wschodniej.

Moskwa, 27 kwietnia.

Władze sowieckie zaniepokojone są przeciwsowieckim ruchem powstańczym na Syberji wschodniej.

Według nadchodzących stamtąd wiadomości w okolicach Czyty ukazały się dobrze uzbrojone oddziały powstańcze, którymi dowodzi były oficer kozacki Saryczew. O istnieniu oddziałów Saryczewa władze i ludność dowiedzieli się po raz pierwszy w pierwszej połowie marca r. b., kiedy jeden z tych oddziałów dokonał napadu na osiedle podmiejskie Czyty i zamordował kilku zamieszkałych tam komunistów. Od tej pory działalność oddziałów Saryczewa trwa bez przerwy.

Powstańcy dokonali napadu na pociąg dążący z Czyty do Władywostoku i obrabowali wagon pocztowy, w którym przewożono większą sumę pieniędzy, przeznaczoną dla gubernialnego komitetu wykonawczego we Władywostoku.

Kilku komunistów, którzy znajdowali się w pociągu, powstańcy rozstrzelali. Władze sowieckie oceniają liczebność

oddziałów Saryczewa na 250 ludzi i przypuszczają, iż oddziały te powstały w Mongolji z byłych wojskowych, członków przeciw - sowieckich armii syberyjskich. Dowódca V armii sowieckiej w Czycie otrzymał specjalne pełnomocnictwa w celu likwidacji ruchu powstańczego.